

**EUROPOS KREDITŲ PERKĖLIMO IR KAUPIMO SISTEMOS (ECTS) NACIONALINĖS KONCEPCIJOS
PARENGIMAS: KREDITŲ HARMONIZAVIMAS IR MOKYMO SI PASIEKIMAI GRINDŽIAMŲ
STUDIJŲ PROGRAMŲ METODIKOS KŪRIMAS BEI DIEGIMAS
VP1-2.2-ŠMM-08-V-01-001**

MOKYMŲ PROGRAMA

2011 m. lapkričio 9-10 d. sesija

Trečiadienis, Lapkričio 9, 2011

9.00 – 10.00 Registracija (su kava) – viešbutis „Europa Royale Druskininkai“, Vilniaus al. 7, Druskininkai

10.00 – 11.00 **NAMŲ DARBŲ APIBENDRINIMAS IR APTARIMAS DALYKINĖSE GRUPĖSE**

Anglų filologija – S A L Ė Nr. 1

Chemija – S A L Ė Nr. 2

Visuomenės sveikata – S A L Ė Nr. 3

Medicina – S A L Ė Nr. 4

Informatika – S A L Ė Nr. 5

Muzika – S A L Ė Nr. 6

Socialinis darbas – G Y D Y K L Ū S A L Ė

11.15-12.30 **PLENARINĖ SESIJA**

„Studento darbo krūvis, jo apskaičiavimas ir ECTS kreditai“- Dr. Richard Whewell, Strathclyde universitetas (Jungtinė Karalystė), Tuning ekspertų vadovas ir ekspertas Chemijos krypties.

Istorija Bandomas 1989–1995 m.; paruoštas sistemos projektas, kuris buvo keičiamas taikymo metu.

Vėliau nekito tol, kol prasidėjo Bolonijos procesas.

Kreditų perkėlimo sistema (taikoma judiems studentams) paversta kreditų kaupimo sistema (taikoma visiems).

Šiuo metu tai yra standartinė sistema, taikoma visoje ES, išskyrus Jungtinę Karalystę ir Turkiją.

Pagrindas 60 kreditų per metus (tai yra sutartas, o ne kažkoks magiškas skaičius).

Panaikino anksčiau vyravusį chaosą.

Kiti šios sistemos dokumentai: informacinis paketas (rodantis kokie sandai yra siūlomi),

studijų sutartis (rodanti kokių sandų bus mokomasi),

akademine pažyma (rodanti studento pasiekimus).

VISA SISTEMA ORIENTUOTA Į STUDENTĄ

60 kreditų – tai 40 savaitių po 40 valandų per savaitę = 1 600 studento darbo valandų.

Geriausia būtų 30 kreditų per semestrą arba 20 kreditų per trimestrą.

Kreditai priskiriami kiekvienam dalykui.

Jei visi dalykai turi tokią pačią kredito vertę (arba jos kartotinį), tuomet, gavus įvertinimą (išlaikius egzaminą, atlikus užduotį ir pan.), suteikiami MODULINIAI kreditai.

Įvertinimas nustato studijų siekinių įsisavinimą.

Personalas ECTS nesusijęs su personalo darbo krūviu.

ECTS nesusijęs su dėstytojo svarba ar pasiekimais.

Studentai gali mokytis ir nesėdėdami priešais dėstytoją

(seminarai, konsultacijos, užduotys, projektai, nedidelės grupės, bibliotekos, užduota perskaityti medžiaga, savarankiškas darbas, praktikos darbas ir pan.).

- Ar paskaitos laiką išnaudojame tinkamiausiai? (paskaitos konspektas, netikslumai)*
- Pavyzdys** *Paskutiniųjų metų dalykui priskirta 2½ kredito (taigi, apie 67 valandos)
(per mažai, lyginant su kitais, pvz., „chemijos pagrindų“ 10 kreditų dalykas)*
<i>Paskaitos</i>	<i>12 val.</i>
<i>Užduota perskaityti medžiaga</i>	<i>24 val.</i>
<i>Informacinės medžiagos skaitymas, įsisavinimas</i>	<i>24 val.</i>
<i>Konsultacijos kilusiems sunkumams išspręsti</i>	<i>2 val.</i>
<i>Pakartojimas paskutinę akimirką</i>	<i>4 val.</i>
<i>Egzaminas raštu</i>	<i>1 val.</i>
- Dauguma dėstytojų mano, kad šio dalyko „norma“ yra 12 paskaitų.
Tačiau švietimo požiūriu vertėtų pridėti „įvertinimą“ (tam, kad būtų patikrinti studijų siekiniai)
Tam gali prireikti trijų pilnų dienų arba 24 valandų.
Taigi, studijoms skiriamas laikas turi būti sumažintas 24 valandomis.
Jei „užduotą perskaityti medžiagą“ sumažinsime tik 12 valandų,
paskaitoms ir įsisavinimui paliksime 12 valandų mažiau,
t.y. 8 valandas paskaitoms ir 16 valandų įsisavinimui,
t.y. paskaitų metu aprėpsime MAŽIAU.*
- Skaitymas** *Kiek trunka perskaityti knygą?
Kai kurie skaitymo greitį nurodo žodžiais per minutę:*
	<i>Grožinis tekstas</i>	<i>Techninis tekstas</i>
<i>Lengvas</i>	<i>100</i>	<i>60</i>
<i>Pakankamai nesudėtingas</i>	<i>70</i>	<i>40</i>
<i>Sudėtingas</i>	<i>40</i>	<i>25</i>
<i>Sudėtinga matematika</i>	<i>-</i>	<i>viena lygtis per minutę</i>
- O kaip yra iš tikrųjų?**
- Ar „Pavyzdyje“ ir „Skaityme“ pateiktais duomenimis galima pasitikėti?
Nelabai!
Žemas intelektas ir maža motyvacija = mažiau valandų (ir neišlaikytas egzaminas)
Žemas intelektas ir didelė motyvacija = daugiau valandų
Aukštas intelektas ir maža motyvacija = mažiau valandų (ir išlaikytas egzaminas)
Aukštas intelektas ir didelė motyvacija = nenuspėjama!
Nė vienas studentas nesilaikys šių valandų.
Naudokite tai kaip gaires galvodami kiek reikia įdėti darbo ir siekiant išvengti perkrovimo.*
- Įgyvendinimas** *Sudarydamas pirmąjį studijų programos planą, numatykite darbą remdamasis personalo patirtimi.
Pirmaisiais metais remkitės personalo pastebėjimais ir studentų išsakoma nuomone.
Nebijokite keisti, remdamasis patirtimi.
Norint, kad būtų atspindimas tikrasis darbo krūvis, gali tekti perskirstyti kreditus (vieno sando kreditų padidinimas reiškia, kad bus sumažinama kažkur kitur).
Jei kreditų paskirstymas yra nekintantis (modulinis?), gali tekti peržiūrėti personalo numatytus tikslus ir mokymo metodus.
Tam reikia personalo bendro darbo ir studentų dalyvavimo.
Studentai vargu ar gali pasakyti tikslų išdirbtų valandų skaičių, tačiau jie gali nurodyti, kai būna perkrauti darbu.
Studentams gali atrodyti, kad pirmadieniai – penktadieniai nuo 9 h iki 17 h iš viso sudaro 40 valandų, tačiau taip nėra, kadangi tarp paskaitų jie dažniausiai kalbasi arba geria kavą.
Taigi, labai naudinga skirti vienodus kreditus, kuomet personalas tikisi vienodo darbo (o tuomet studentai nurodys kurie dalykai yra nevienodi reikiamo darbo požiūriu)
Tai iš tiesų yra viena iš modulinės sistemos stipriųjų pusių, susijusių su kokybe.*
- Vertinimas** *Labai glaudžiai susijęs su kreditų skyrimu.
Ne kreditų, o pažymių perkėlimas susilaukė daug daugiau studentų pastabų.
Skubiai reikia skaidrumo.
ECTS reikia statistinio pagrindo.
Koks gerai besimokančių jūsų studentų procentas iš atsiskaitydamas už dalyką gauna 10? 9? 8?
Reikia įvertinti kaip personalas taiko vietinę vertinimo skalę.
Ji gali skirtis skirtingose katedrose arba taikant skirtingus vertinimo metodus.
Ji tikrai skiriasi skirtinguose fakultetuose, pvz., humanitarinių mokslų fakultete ir gamtos mokslų fakultete.*
- Dėl ECTS įgyvendinimo gali kilti atkaklios diskusijos, tačiau tai be jokios abejonės pagerins mokymo(si) kokybę mokslo institucijoje. Sėkmės!*

12.30 -14.00 Pietūs- viešbučio „Europa Royale Druskininkai“ restoranas ir baras

14.00-17.00 DALYKINIŲ GRUPIŲ PARALELINĖS SESIJOS
(su kavos pertrauka)

Anglų filologija – S A L Ė Nr. 1

Chemija – S A L Ė Nr. 2

Visuomenės sveikata – S A L Ė Nr. 3

Medicina – S A L Ė Nr. 4

Informatika – S A L Ė Nr. 5

Muzika – S A L Ė Nr. 6

Socialinis darbas – G Y D Y K L Ū S A L Ė

Nuo 17.30 Vakariėnė - viešbučio „Europa Royale Druskininkai“ restoranas ir baras

Ketvirtadienis, Lapkričio 10, 2011

Iki 9.00 Pusryčiai viešbutyje, kuriame gyvenate

9.00-10.00 PLENARINĖ SESIJA

ĮVADAS Į PARALELINES DARBO GRUPES

„Bendrųjų kompetencijų ugdymas ir vertinimas“- *Dr. Nekane Sainz Bedoya, Deusto universitetas (Ispanija), Tuning ekspertė Informatikos krypties.*

Šiame pristatyme aiškinama bendrųjų kompetencijų taikymo ir vertinimo programoje motyvacija, problemos, privalumai ir metodika. Aiškinant remiamasis Deusto universiteto patirtimi.

Dėstytojų ir studentų manymu, šio naujovių įtraukimas į kasdienes paskaitas reiškia didelius pasikeitimus, tačiau tam, kad būtų patenkinami visuomenės ir darbdavių poreikiai, jį būtina įtraukti į studento mokymosi procesą.

Šio pristatymo tikslas – paaiškinti toliau nurodytus aspektus.

-Kam mūsų studijų programose reikalingos bendrosios kompetencijos?

-Bendrųjų ir dalykinių kompetencijų koegzistencija viename studijų dalyke. Plusai ir minusai.

-Bendrųjų kompetencijų įtraukimo į studijų programą ir jų ugdymo vientisumo užtikrinimo metodika.

Pristatymo metu pateikiamas praktinis pavyzdys kaip naudoti ir vertinti bendrąsias kompetencijas.

Šia tema kyla daug klausimų, kadangi dar esame pereinamajame etape. Pabaigoje apmąstymui pateiksime kelias neišspręstas problemas.

Strathclyde universiteto patirtis -*Dr. Richard Whewel, Strathclyde universitetas (Jungtinė Karalystė), Tuning ekspertų vadovas ir ekspertas Chemijoje.*

Kodėl? Poreikis. Raida. Sutikimas. Motyvacija. 1986 m. studento įsidarbinimo istorija.

Chemija – remiamasi laboratoriniu darbu ir baigiamuoju projekto, dabar ir nuo įsidarbinimo.

Nustatoma taip pat ir kituose dalykuose/moduliuose (neatskiriama kaip, pvz., sauga).

Konkrečiai dėstoma (2½ kredito per metus) – reikia įvertinimo.

Laboratoriniai darbai / projektas / įsidarbinimas

suteikia bendravimo žodžiu įgūdžių (projekto pristatymas ir egzaminas žodžiu),

suteikia bendravimo raštu įgūdžių (laboratorinių darbų ataskaitos, diplominis darbas),

suteikia IT įgūdžių,

išmoko savarankiškai dirbti,

išmoko spręsti problemas,

išmoko planuoti laiką, dirbti komandoje, imtis iniciatyvos, ...

Studijų dalyko vadovas pateikia šių įgūdžių matricą:

bendravimo žodžiu,

ataskaitų rašymo,

skaitmeninio skaičiavimo,

IT įgūdžių,

darbo komandoje,

problemų sprendimo,

savarankiškumo,

iniciatyvumo,

laiko planavimo,

savarankiškų tyrimų

Konkrečiai dėstoma

Pirmieji metai

Supažindinimas su mokymosi įgūdžiais (universitete – ½ dienos)

ATP – asmeninio tobulėjimo portfelis (www.rsc.org)

(kartojama trečiaisiais ir penktaisiais metais)

IT (universitete – dažniausiai tokios kompiuterinės programos, kaip Word, Excel)

Antrieji metai

Mokslinis rašymas (bandomoji Word laboratorinio darbo ataskaita su 20 klaidų)

Darbas komandoje (teismo medicinos praktinis pavyzdys – apdovanojimai)

Chemija, biologija

Informacija apie „kritinį mąstymą“ ir „dekonstruojančius akademinis klausimus“

Tretieji metai

Bendravimas žodžiu (laboratorinio darbo ataskaita)

Plakato ruošimas (darbas komandoje – apdovanojimai)

ATP (įsidarbinimui)

Praktiniai seminarais kokybės sistemų klausimais

Baigiamieji metai

Supažindinimas su teisine apsauga

ATP (profesinei veiklai)

Bendravimas žodžiu (mokymas ir baigiamoji kalba)

Paskaita apie diplominio darbo rašymą (taip pat ir apie plagiatimą)

Mūsų chemikai išmano ir savo chemiją, tad jie gauna darbą!

10.10-12.30 DALYKINIŲ GRUPIŲ PARALELINĖS SESIJOS

(su kavos pertrauka)

Anglų filologija – S A L Ė Nr. 1

Chemija – S A L Ė Nr. 2

Visuomenės sveikata – S A L Ė Nr. 3

Medicina – S A L Ė Nr. 4

Informatika – S A L Ė Nr. 5

Muzika – S A L Ė Nr. 6

Socialinis darbas – G Y D Y K L Ū S A L Ė

12.30– 13.30 Pietūs- viešbučio „Europa Royale Druskininkai“ restoranas ir baras

13.30-14.30 PLENARINĖ SESIJA

ĮVADAS Į PARALELINES DARBO GRUPES

„Studijų programos ir dalyko ar modulio aprašas“- Dr. Guido Cuyvers, Kempeno katalikiškojo universiteto koledžas (Belgija, Tuning ekspertas Socialinio darbo krypties)

Šio praktinio seminaro tikslas – pasiūlyti ir pritaikyti „Tuning“ modelį studijų programai arba jos dalykui aprašyti. Pristatymo metu pateikiamas planas kaip sukurti konkrečių studijų programų aprašą.

Pranešimo planas:

1. Kodėl reikia sukurti studijų programos aprašą?
2. Studijų programos aprašo apibrėžimas.
3. Studijų programos aprašo tikslai.
4. Studijų programos aprašo pagrindinės sudedamosios dalys.
5. Aprašo sudarymas.
6. Kokybė.

Pagrindinės sąvokos:

- Pakopa.
- Studijų programos aprašas.
- Mokymo metodai.
- Įsidarbinimo galimybės.
- Išsamus aprašymas.
- Programos kompetencijos.
- Studijų programos siekiniai.
- Į studentus orientuotas kontekstas.

Mes taip pat pateiksime studijų programos aprašo pavyzdį ir jį aptarsime.

14.40-15.40 DALYKINIŲ GRUPIŲ PARALELINĖS SESIJOS

(su kavos pertrauka)

Anglų filologija – S A L Ė Nr. 1
Chemija – S A L Ė Nr. 2
Visuomenės sveikata – S A L Ė Nr. 3
Medicina – S A L Ė Nr. 4
Informatika – S A L Ė Nr. 5
Muzika – S A L Ė Nr. 6
Socialinis darbas – G Y D Y K L Ū S A L Ė

15.50-16.15 BAIGIAMOJI PLENARINĖ SESIJA

Apibendrinimas, komentarai, pastabos, įžvalgos – Doc.dr. Inesa Šeškauskienė.

INFORMACIJA APIE GRUPES:

Informatika– informatika, informatikos inžinerija, programų sistemos, informacijos sistemos

Paralelines darbo grupes veda projekto ekspertai – prof. Vitalijus Denisovas (KU) el. paštas vitalij@ik.ku.lt ir doc. Linas Bukauskas (VU) el. paštas linas.bukauskas@mif.vu.lt

Chemija – chemija, biochemija, chemijos inžinerija, chemija kaip dalyko pedagogika

Paralelines darbo grupes veda projekto ekspertai – doc. Rimantas Raudonis (VU) el. paštas r.raudonis@gmail.com ir doc. Saulutė Budrienė (VU) el. paštas saulute.budriene@chf.vu.lt .

Muzika – muzika (muzikos atlikimas ir kompozicija)

Paralelines darbo grupes veda projekto ekspertai – doc. Vida Umbrasienė (LMTA) el. paštas umbrasiene@lmta.lt ir Rima Rimšaitė (LMTA) el. paštas rima.rimsaite@lmta.lt .

Medicina – medicina, odontologija, farmacija, slauga, veterinarinė medicina

Paralelines darbo grupes veda projekto ekspertai – prof. Algimantas Tamelis (LSMU) el. paštas algimantas.tamelis@kaunoklinikos.lt , doc. Žilvinas Dambrauskas (LSMU) el. paštas zilvinas.dambrauskas@gmail.com , prof. Laima Ivanovienė (LSMU) el. paštas ivanoviene@med.kmu.lt , prof. Jūratė Šipylaitė (VU) el. paštas jurate.sipylaite@mf.vu.lt .

Visuomenės sveikata – visuomenės sveikata, rehabilitacija

Paralelines darbo grupes veda projekto ekspertai – doc. Žymantė Jankauskienė (VIKO) el. paštas dekane@spf.viko.lt ir lekt. Rita Liepuonienė (VIKO) el. paštas r.liepuoniene@viko.lt .

Anglų filologija – bet kuri užsienio kalbos filologija, užsienio kalba kaip dalyko pedagogika

Paralelines darbo grupes veda projekto ekspertai – doc. Inesa Šeškauskienė (VU) el. paštas inesa.seskauskiene@flf.vu.lt ir lekt. Jurga Cibulskienė (VPU) el. paštas jurga.c@takas.lt .

Socialinis darbas – socialinis darbas

Paralelines darbo grupes veda projekto ekspertai – prof. Romas Lazutka (VU) el. paštas lazutka@ktl.mii.lt , doc. Violeta Gevorgianienė (VU) el. paštas anamaria@charity.lt , prof. Laimutė Žalimienė (VU) el. paštas laimaz@ktl.mii.lt .

Naudingos informacijos galite rasti projekto tinklapyje www.ects.cr.vu.lt, o svarbiausi dokumentai būtų šie:

1. A Guide to Formulating Degree Programme profiles - neredaguotas vertimas (lietuvių k.), http://www.ects.cr.vu.lt/Files/File/skc_tuningA4.pdf
2. Studijų programų vadovas, <http://www.ects.cr.vu.lt/Files/File/studiju%20programos%20vadovas.pdf>
3. Studijų programų atnaujinimas: kompetencijų plėtotės ir studijų siekinių vertinimo metodika, http://www.ects.cr.vu.lt/Files/File/STUDIJU%20PROGRAMU%20ATNAUJINIMAS%20KOMPETE NCIJU%20PLETOTES%20IR%20STUDIJU%20SIEKINIU%20VERTINIMO%20METODIKA_suju ngta.pdf
4. ECTS - Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistema. Istorija. Diegimas. Problemos, http://www.ects.cr.vu.lt/Files/File/ECTS_istorija_diegimas_problemos%20_2_.pdf
5. Profesinės veiklos lauko tyrimo metodika, http://www.ects.cr.vu.lt/Files/File/Profesines_veiklos_lauko_tyrimas_metodika_suredaguota.pdf

Lapkričio 11-25 d. savarankiškas mokymų dalyvių darbas
Iki gruodžio 25 d. grįžtamojo ryšio suteikimas, pažymėjimų išsiuntimas paštu